

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА И
СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ**

**ПРАВИЛНИК
О НАЧИНУ МЕЃУСОБНОГ ОБАВЈЕШТАВАЊА ЗДРАВСТВЕНЕ
УСТАНОВЕ И ВЕТЕРИНАРСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ О ПОЈАВИ И
КРЕТАЊУ ЗООНОЗА**

Бања Лука, август 2018. године

На основу члана 31. став 7. Закона о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник Републике Српске“, број 90/17) и члана 82. става 2. Закона о Републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16, 57/16 и 31/18), министар здравља и социјалне заштите уз сагласност министра пољопривреде, шумарства и водопривреде 30. августа 2018. године, доноси

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ МЕЋУСОБНОГ ОБАВЈЕШТАВАЊА ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ И ВЕТЕРИНАРСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ О ПОЈАВИ И КРЕТАЊУ ЗООНОЗА

Члан 1.

Овим правилником прописује се начин међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза.

Члан 2.

Међусобно обавјештавање здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза, представља размјену података о обољењима, стањима, епидемијама и смртним случајевима насталим усљед појаве зооноза, односно антропозооноза и њихових узрочника, затим размјену података о праћењу обољења и њихових узрочника, податке о отпорности ових узрочника на антибиотска средства, као и податак о епидемиолошком и епизоотиолошком испитивању начина и узрока настанка ових обољења које се преносе контактом са обољелим лицем, обољелом животињом или храном.

Члан 3.

- (1) Министар здравља и социјалне заштите, уз сагласност министра пољопривреде, водопривреде и шумарства, именује Комисију за контролу зооноза Републике Српске (у даљем тексту: Комисија), у складу са Законом.
- (2) Комисију чини осам чланова.
- (3) Комисија доноси Пословник о раду.
- (4) Задаци Комисије су да:
 - 1) утврђује, прати и анализира мјере за спречавање и сузбијање ширења зооноза у Републици Српској (у даљем тексту: Република),
 - 2) у складу са епидемиолошким и епизоотолошким индикацијама, надлежним министарствима предлаже стручне приоритете,
 - 3) по потреби, даје приједлоге ревидираних препорука за поједине поступке при дијагностици, њези и лијечењу,
 - 4) предлаже начине усавршавања стручњака на подручју епидемиологије, епизоотиологије и микробиологије,
 - 5) усваја приједлог из члана 6. овог правилника.

Члан 4.

- (1) Јавна здравствена установа Институт за јавно здравство (у даљем тексту: Институт) и Јавна установа Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“

Бања Лука (у даљем тексту: Ветеринарски институт) међусобно се обавјештавају о појави зооноза и о њиховим узрочницима.

(2) Хигијенско-епидемиолошка служба дома здравља и ветеринарска организација на подручју јединице локалне самоуправе међусобно размјењују податке и обавјештавају се о појави и кретању зооноза и о њиховим узрочницима.

(3) Међусобно обавјештавање здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза из ст. 1. и 2. овог члана чини редовну мјесечну размјену података о:

- 1) животињској популацији или субпопулацији, или фази прехране у оквиру које је утврђено присуство узрочника зоонозе,
- 2) дефиницији случаја на основу које је пријављена зооноза,
- 3) начину узимања узорка за лабораторијско испитивање,
- 4) лабораторијским методама које се користе при лабораторијском испитивању узрочника зоонозе,
- 5) мјесту и времену појаве зоонозе, односно антропозоонозе, било код животиње било човјека.

Члан 5.

(1) Здравствена установа и ветеринарска организација о појави и кретању зооноза, прате појаву и кретање зооноза и узрочника зооноза према фазама ланца исхране:

- 1) на нивоу примарне,
- 2) у другим фазама ланца исхране, укључујући и храну.

(2) Здравствена установа и ветеринарска организација о појави и кретању зооноза, мјесечно се међусобно обавјештавају о подацима у вези са сљедећим зоонозама и њиховим узрочницима:

- 1) антракс,
- 2) бруцелоза,
- 3) кампилобактериоза,
- 4) листериоза,
- 5) салмонелоза,
- 6) трихинелоза,
- 7) ехинококоза,
- 8) туберкулоза изазвана бактеријом *Mycobacterium bovis*,
- 9) *Escherichia coli* која излучује веротоксин,
- 10) бјеснило,
- 11) Q-грозница,
- 12) хеморагична грозница са бубрежним синдромом,
- 13) лептоспироза,
- 14) лајшманијаза,
- 15) Лајмска борелиоза,
- 16) токсоплазмоза,
- 17) тетанус,
- 18) туларемија,
- 19) трихинелоза,
- 20) ботулизам.

(3) У складу са епидемиолошком или епизоотолошком ситуацијом, здравствена установа и ветеринарска организација о појави и кретању зооноза се међусобно обавјештавају о сљедећим зоонозама и узрочницима зооноза:

- 1) вирусних:
 1. инфлуенца,

2. хепатитис изазван вирусом типа А,
 3. вирусне зоонозе које преносе артроподи,
 4. корона вирус,
 5. SARS CoV,
 6. вирус Западног Нила,
 7. калицивирус,
- 2) бактеријских:
1. борелиоза,
 2. хламидијаза,
 3. микобактериозе осим туберкулозе изазване бактеријом *Mycobacterium bovis*,
 4. вибриоза,
 5. јерсиниоза,
 6. пситакоза,
- 3) паразитских:
1. анисакиа,
 2. бабезиоза,
 3. лајшманиоза,
 4. криптоспоридиоза,
 5. цистицеркоза,
- 4) осталих.

(4) У складу са епидемиолошком, односно епизоотиолошком ситуацијом здравствена установа и ветеринарска организација о појави и кретању зооноза могу да се повремено међусобно обавјештавају и о зоонозама и узрочницима зооноза код којих:

- 1) постоји већа учесталост појаве обољења код животиња, људи, у храни и сточној храни у односу на уобичајено,
- 2) постоји важност утицаја зоонозе на здравље човјека,
- 3) постоји важност утицаја обољења на здравље животиња и индустрију хране.

Члан 6.

(1) У циљу процјене ризика и одговора на појаву зоонозе или узрочника зоонозе Институт и Ветеринарски институт предлажу усклађени Програм праћења и међусобног обавјештавања о зоонози и узрочнику зоонозе.

(2) Приједлог усклађеног програма доставља се Комисији и садржи сљедеће податке:

- 1) назив једног или више обољења и/или узрочника обољења за које се програм припрема,
- 2) сврху, трајање и подручје дјеловања усклађеног програма,
- 3) врсте узорака које ће се узети за анализу,
- 4) најмањи број узорака и начин узимања узорака потребних за анализу,
- 5) врсте лабораторијских поступака,
- 6) активности јединице локалне самоуправе и републичких органа,
- 7) приједлог потребних капацитета који треба да се укључе у спровођење овог програма,
- 8) процјену трошкова и финансирање,
- 9) методе и рокове за подношење резултата и извјештаја.

Члан 7.

(1) Институт и Ветеринарски институт, мјесечно се међусобно обавјештавају и о подацима о појави антимикробне резистенције узрочника зоонозе, у оној мјери у којој представља опасност по здравље човјека.

(3) Међусобно обавјештавање о подацима о појави антимикробне резистенције узрочника зоонозе из става 1. овог члана представља размјену података о:

- 1) врсти животиња укључених у праћење антимикробне резистенције,
- 2) врсти бактерије и/или сојева укључених у праћење антимикробне резистенције,
- 3) начину узимања узорака који се примјењују код праћења антимикробне резистенције,
- 4) антимикробном средству укљученом у праћење антимикробне резистенције,
- 5) лабораторијском поступку који се примјењује за идентификацију антимикробне резистенције и узрочника обољења,
- 6) методу који се користи за прикупљање података.

Члан 8.

(1) На основу података из међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације, Институт и Ветеринарски институт, најкасније до 31. марта текуће године, припремају и Комисији достављају заједнички извјештај о појави и кретању зооноза за претходну годину.

(2) Извјештај из става 1. овог члана садржи податке о:

- 1) броју епидемија,
- 2) броју позитивних случајева код људи и животиња,
- 3) начину узорковања, учесталости узимања узорака, врсти узорка, дефиницији случаја и дијагностичким поступцима,
- 4) вакцинацији и осталим превентивним мјерама,
- 5) механизму контроле и/или приједлогу усклађеног програма,
- 6) мјерама у случају позитивних резултата, односно појаве спорадичних случајева или епидемија,
- 7) укупном броју пријава наведених обољења,
- 8) кретању заразних болести у дужем периоду,
- 9) броју стада или јата обухваћених појавом обољења или узрочника обољења,
- 10) укупном броју животиња обухваћених појавом обољења или узрочника обољења,
- 11) броју и распореду лабораторија и установа укључених у праћење обољења или узрочника обољења,
- 12) репрезентативном броју изолата са утврђеном антимикробном резистенцијом:
 1. *Salmonellae species* код животиња и хране животињског поријекла,
 2. *Campylobacter jejuni* код животиња и хране животињског поријекла,
 3. *Campylobacter coli* код животиња и хране животињског поријекла.

Члан 9.

(1) Здравствена установа и ветеринарска организација о појави и кретању зооноза хитно се међусобно обавјештавају и Комисији достављају податке о утврђеној епидемији зоонозе, уколико према процјени:

- 1) представља догађај који има утицај на јавно здравство као:
 1. појава обољења, са могућношћу развоја високе стопе оболијевања или високе стопе смртности људи или животиња,
 2. појава обољења са високом стопом оболијевања или високом стопом смртности људи или животиња,

- 2) представља догађај који је неуобичајен или неочекиван:
1. појава обољења код људи или животиња на неуобичајеном простору или у неуобичајеном времену,
 2. појава обољења непознатог узрочника,
- 3) представља догађај који има значајан утицај на ширење обољења на међународном нивоу,
- 4) представља догађај који утиче на ограничења у међународном саобраћају и трговини.
- (4) У случају епидемије изазване узрочником зоонозе, Институт и Ветеринарски институт Комисији достављају седмичне извјештаје о епидемији, у периоду од проглашења појаве епидемије до објаве престанка епидемије, у складу са Законом.
- (5) Извјештаји из става 4. овог члана садрже податке о:
- 1) измјени у оболијевању код људи и животиња,
 - 2) измјени метода за лабораторијско утврђивање узрочника зоонозе,
 - 3) резултату истраживања и даљих типизирања,
 - 4) процјени досадашњег стања, путева, резервоара и извора ширења заразе на нивоу Републике Српске и шире,
 - 5) важности обољења,
 - 6) важности открића узрочника код животиња и у храни као могућег извора заразе,
 - 7) мјерама контроле за спречавање или смањење преношења узрочника обољења на људе.

Члан 10.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о начину међусобног обавјештавања здравствене и ветеринарске службе („Службени гласник Републике Српске“, број 46/13).

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 11/08-020-18/18

Датум: 30.08.2018. године

МИНИСТАР

Драган Богданић, др мед.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРАВИЛНИКА О НАЧИНУ МЕЋУСОБНОГ ОБАВЈЕШТАВАЊА ЗДРАВСТВЕНЕ
УСТАНОВЕ И ВЕТЕРИНАРСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ О ПОЈАВИ И КРЕТАЊУ
ЗООНОЗА

I ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење Правилника о начину међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза налази се у члану 31., став 7. Закона о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник Републике Српске“, број: 90/17), којим је прописано да министар, уз сагласност министра пољопривреде, шумарства и водопривреде, доноси правилник о начину међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Везано за Правилник о начину међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза Министарству здравља и социјалне заштите у Влади Републике Српске достављено је мишљење Министарства за економске односе и регионалну сарадњу у Влади Републике Српске, број: 17.03-020-2456/18 од 23.08.2018. године. Анализом достављеног Правилника о начину међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза, утврђено је да је приликом израде истог предлагач узео у обзир изворе EU *acquis* релевантне за предметну област, због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „дјелимично усклађен“.

III РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРАВИЛНИКА

У члану 31. став 7. Закона о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник Републике Српске“, број 90/17) прописано је да министар уз сагласност Министра пољопривреде, водопривреде и шумарства, доноси правилник о начину међусобног обавјештавања међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза.

Разлози за доношење овог правилника налазе се у потреби унапређења прикупљања, размјене и анализе података потребних за квалитетан надзор над зоонозама у Републици Српској, као и потреби да се кроз квалитетнији надзор над зоонозама смањи могућност прије свега оболијевања људи и економских губитака насталих усљед заражене хране животињског поријекла, а да се сходно томе, обезбиједи одговарајући одговор здравствених и ветеринарских служби на могућу епидемију ових обољења. На овај правилник Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде, актом број: 12.05-335-864/18 од 02.08.2018. године, доставио је сагласност на Правилник о начину међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза.

IV ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРАВНИХ РЈЕШЕЊА

Предложеним Правилником прописује се начин међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза, што је дефинисано чланом 1. Правилника.

Чл. 2. овог правилника дефинисано је шта представља међусобно обавјештавање здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза, дефинисан је појам зооноза, те појам антимикробне резистенције.

Чланом 3. овог правилника прописано је именовање Комисије за контролу зооноза у Републици Српској и задаци Комисије.

Чланом 4. овог правилника прописан је начин међусобног обавјештавања ЈЗУ Института за јавно здравство и ЈУ Ветеринарског института Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука, у смислу редовне мјесечне размјене података.

Чл. 5-9. овог правилника прописано је међусобно обавјештавање здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза, те ЈЗУ Институт за јавно здравство и Јавне установе Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“ Бања Лука.

Чланом 9. овог правилника прописано је да се у случају епидемије изазване узрочником зоонозе, здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза међусобно обавјештавају и Комисији за контролу зооноза у Републици Српској достављају усаглашен извјештај који садржи потребне податке.

Чланом 10. овог правилника престаје да важи Правилник о начину међусобног обавјештавања здравствене и ветеринарске службе („Службени гласник Републике Српске“, број 46/13).

V УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са Смјерницама за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр.123/08, 73/12) спроведен је поступак консултација везано за Правилник о начину међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза, достављањем на мишљење Институту за јавно здравство Републике Српске, Републичкој управи за инспекцијске послове и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде у Влади Републике Српске, и исти је био објављен на интернет страници Министарства. Мишљења наведених институција узета су у разматрање приликом доношења овог правилника.

VI ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење овог Правилника нису потребна средства из буџета Републике Српске.